

آسمان

کلیدواژه: آسمان.

پرسش: لطفاً درباره مطلب زیر توضیح دهید: در توصیفی که قرآن در مورد عرض بهشت می‌کند، تناقض آشکاری وجود دارد. قرآن در سوره ۳، آیه ۱۳۳ می‌گوید: عرض بهشت به اندازه عرض زمین و عرض آسمان‌ها (سماوات: جمع) است؛ درحالی‌که در سوره ۵۷، آیه ۲۱ می‌گوید: عرض بهشت به اندازه زمین و آسمان (سماوات: جمع) است و آشکار است که آسمان با آسمان‌ها برابر نیست؛ بنابراین عرض بهشت، هم به اندازه زمین و آسمان و هم به اندازه زمین و آسمانها باشد، بنابراین این یک تناقض و اختلاف آشکار در قرآن است. (سوره ۳، آیه ۱۳۳):^[۱] بر یکدیگر پیشی گیرید برای آمرزش پروردگار خویش و رسیدن به آن بهشت که پهنایش به قدر همه آسمان‌ها و زمین است و برای پرهیزکاران مهیا شده است. (سوره ۵۷، آیه ۲۱):^[۲] برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان و بهشتی که پهنای آن همسان پهنای آسمان و زمین است، بر یکدیگر پیشی گیرید، این بهشت برای کسانی که به الله و پیامبرانش ایمان آوردند، مهیا شده است. این بخشایشی است از جانب الله که به هر که بخواهد، ارزانش می‌دارد که الله، صاحب بخشایشی بزرگ است. این دو آیه تناقض ندارند؟

پاسخ: نکته‌ای که موجب آن شد تا این آیات را متناقض تصور نمایید، ترجمه واژه "السماوات" به "یک آسمان" بود، در صورتی که معنای حقیقی آن "آسمان" است و نه "یک آسمان" و حتی در ترجمه فارسی نیز، میان "آسمان" و "آسمان‌ها" تناقض و تفاوتی وجود ندارد؛ مانند آن‌که بگوییم "ابر را در آسمان دیدم" یا "ابرهایی را در آسمان‌ها مشاهده نمودم" که هر دو جمله، یک معنا و مفهوم را رسانده و نه "ابرها" یا "ابر" متناقض است و نه "آسمان‌ها" یا "آسمان".

فهرست مندرجات

- ۱ - تناقض در جمله‌ها
- ۲ - معنای لغوی کلمه "السماوات"
- ۳ - نمونه‌ای از معنای "السماوات" در قرآن
- ۴ - نتیجه بحث
- ۵ - پانویس
- ۵ - منبع

تناقض در جمله‌ها

ابتدا باید بدانیم که دو جمله، زمانی با هم متناقض ارزیابی می‌شوند که تمام شرایط تناقض را داشته باشند. به عنوان نمونه، اگر شخصی یک بار بیان دارد که "من نماز را در مسجد می‌خوانم" و بار دیگر اظهار نماید که "من در نمازهای جماعت چندین مسجد حاضر می‌شوم"، نمی‌توانیم این دو عبارت او را، به دلیل این‌که در یکی، از کلمات مفرد استفاده نموده و در دیگری از کلمات جمع، با یکدیگر متناقض بدانیم.

معنای لغوی کلمه "السماوات"

به همین ترتیب و با دقت در کاربرد واژه‌ها در زبان عربی و در رأس آن، قرآن کریم، درمی‌یابیم که کلمه "السماوات" به معنای "آسمان" است که با "آسمان‌ها" تفاوت چندانی ندارد و معنای آن "یک آسمان" نیست، تا با "سماوات"، یعنی "آسمان‌ها" متناقض به نظر آید و هر کدام از دهه‌های آیه‌ای از قرآن که از این واژه استفاده نموده، همین معنا را در نظر گرفته است.

← نمونه‌ای از معنای "السماوات" در قرآن

به‌عنوان نمونه، اگر خدا در قرآن فرموده: "و ما خلقنا السماء و الأرض و ما بینهما باطلا"،^[۳] معنایش آن است که ما "آسمان" و زمین و هرچه میان آنهاست را بی‌هوده نیافریدیم. البته با ترجمه‌ای که در پرسش‌تان از واژه "السماوات" ارائه نمودید، باید معنای آیه فوق این باشد که ما "یک آسمان" و زمین و آنچه میان آنهاست را، بی‌هوده نیافریدیم (و طبق این ترجمه، باید آفرینش سایر آسمان‌ها بی‌هوده باشد!!) و یا اگر اظهار شود که "ما یخفی علی الله من شیء فی الارض و لا فی السماء"،^[۴] آن را چنین ترجمه خواهید نمود که آنچه در زمین و تنها "یک آسمان" است، از نگاه خدا مخفی نخواهد ماند، (ولی ممکن است، خداوند، اتفاقات دیگر آسمان‌ها را نداند!!). بدیهی است که هیچ فرد آشنا با زبان عربی، چنین ترجمه‌هایی را نخواهد پسندید.

نتیجه بحث

بر این اساس مطمئن باشید که واژه "السماوات"، در آیه ۲۱ سوره حدید،^[۵] به معنای "یک آسمان" نیست، تا با واژه "السماوات"، در آیه ۱۳۳ سوره آل‌عمران^[۶] متناقض باشد؛ بلکه معنای آن "آسمان" است که با "آسمان‌ها" تفاوتی نخواهد داشت و در مواردی که قرآن خواسته در ارتباط با خصوص برخی آسمان‌ها و نه مطلق آسمان، مطلبی را بیان نماید، از واژه "السماوات" استفاده نموده؛ بلکه کلماتی مانند "السماوات الدنیا"^[۷] [۸] [۹] یعنی "آسمان زیرین"، یا "کل سماوات"^[۱۰] به معنای "هر کدام از آسمان‌ها" را به کار گرفته است.

بله، اگر در آیه‌ای بیان می‌شد که مثلاً "جنة عرضها كعرض السماء الدنيا"؛ یعنی بشتابید به سوی بهشتی که پهنای آن به اندازه آسمان زیرین است، امکان داشت که بوی تناقض با دیگر آیاتی که پهنای بهشت را به اندازه تمام آسمان‌ها دانسته، از آن به مشام برسد، اما چنین آیه‌ای وجود ندارد.

پانویس

۱. ↑ آل‌عمران (۳)، آیه ۱۳۳.
۲. ↑ حدید (۵۷)، آیه ۲۱.

- ۴: ↑ [ابراہیم \(۲۸\)، آیه ۲۸](#)
- ۵: ↑ [حدید \(۵۷\)، آیه ۲۱](#)
- ۶: ↑ [الاعمران \(۳\)، آیه ۱۳۳](#)
- ۷: ↑ [صافات \(۳۷\)، آیه ۶](#)
- ۸: ↑ [فصلت \(۴۱\)، آیه ۱۲](#)
- ۹: ↑ [ملک \(۶۷\)، آیه ۵](#)
- ۱۰: ↑ [فصلت \(۴۱\)، آیه ۱۲](#)

منبع

پایگاه اسلام کوئست.

رده‌های این صفحه: [قرآن شناسی](#) | [تضاد آیات](#)